

REPUBLIKA

ROK XVI

ŁÓDŹ, PONIEDZIAŁEK, 21 LUTEGO 1938 R.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

№ 51

MINISTER EDEN USTĄPIŁ

Teke spraw zagranicznych W. Brytanii obejmie lord Halifax
Powodem dymisji Edena były nieporozumienia z premierem Chamberlainem w sprawie rokowań z Włochami

Londyn, 20 lutego.
(PAT) Oficjalnie komunikują, iż do DYMISJI PODALI SIĘ MINISTER SPRAW ZAGRANICZNYCH EDEN oraz parlamentarny podsekretarz spraw zagranicznych lord Cranborne. Rezygnacja lorda Cranborne została natychmiast przyjęta przez premiera, natomiast rezygnacja min. Edena musi być najprzód przedstawiona królowi i przez niego zaakceptowana. Jutro min. Eden złoży oświadczenie w Izbie Gmin, po czym premier Chamberlain ze swej strony również złoży odpowiednie oświadczenie i zgłosi wniosek o odroczenie posiedzenia Izby.

Londyn, 20 lutego.
(PAT) Popołudniowe posiedzenie gabinetu trwało przeszło 3 godziny. Na

Downing Street naprzeciwko domu premiera mimo zimna wyczekiwał tłum przeszło 500 osób. Silny posterunek policji strzegł porządku. Poza tym obecność około 100 dziennikarzy prasy angielskiej i obcej świadczyła o tym, że na Downing Street decydowały się ważne sprawy.

Pierwszy opuścił dom premiera minister Eden w towarzystwie swego parlamentarnego prywatnego sekretarza poła Thomasa.

Przy pojawieniu się ministra Edena TŁUM ZACZAŁ WZNOSIĆ OKRZYKI „NIECH ŻYJE MINISTER EDEN. NIE CHCEMY PAKTU Z WŁOCHAMI”. Stopniowo wychodził zaczęli imi ministrowie, ale nie wszyscy członkowie gabinetu opuścili dom premiera.

Wkrótce po tym wiadomym się stało, iż na godz. 7.30 zwołano nową radę ministrów.

Jak to określił szef prasowy premiera, nie było to kompletne posiedzenie gabinetu, t. zn. że pewni członkowie rządu nie byli obecni.

Londyn, 20 lutego.
O godz. 7.30 zebrała się ponownie rada ministrów, ale w składzie niekompletnym. Minister Eden, który wyszedł z Foreign Office udał się do mieszkania premiera, któremu doreczył list, wyjaśniający powody swego ustąpienia. Następnie po krótkim pobycie w Foreign Office minister Eden odjechał do domu swym prywatnym, a nie służbowym samochodem.

W międzyczasie rada ministrów pod

przewodnictwem premiera Chamberlaina trwała dalej. Na godzinę 10-tą wieczorem wyznaczono ponowne posiedzenie gabinetu brytyjskiego w pełnym składzie, ale już bez ministra Edena.

Gabinet, który zebrał się o godz. 10-ej jak twierdzą w kołach politycznych omawiał przede wszystkim przyszłą politykę rządu brytyjskiego, w którym MINISTREM SPRAW ZAGRANICZNYCH BĘDZIE NAJPRAWDOPODOBNIJ LORD HALIFAX.

Powodem dymisji min. Edena były NIEPOROZUMIENIA Z PREMIEREM CHAMBERLAINEM.

na tle porozumienia włosko - angielskiego i dalszej taktyki angielskiej w polityce kontynentalnej.

MOWA HITLERA W „REICHSTAGU”

Berlin nie chce utrzymywać bliskich stosunków w Sowietami i pozostanie poza Ligą. — Zapowiedź dalszej reorganizacji i wzmocnienia armii. — Nacisk na Austrię
Niemcy marzą o likwidacji Imperium Brytyjskiego

Berlin, 20 lutego.
(Pat) — Ostatnie przygotowania do posiedzenia Reichstagu zakończyły się dziś rano. W całym mieście wystawiono niezliczone głośniki: w mieszkaniach prywatnych, lokalach publicznych i na placach. Ulicami również krąży samochody, zaopatrzone w głośniki rdalowe. Okolice opery Krolla gdzie odbyć się ma posiedzenie Reichstagu, bogato udekorowano, fronton gmachu przybrano zieloną i sztandarami. W sali za mównicą na obrzymiej czerwonej złocistej draperii wywieszono orla Trzeciej Rzeszy 10-metrowej wysokości.

O godz. 13-ej w operze Krolla zebrało się w komplecie 741 deputowanych i około 800 gości, w tym liczni reprezentanci korpusu dyplomatycznego. Na miejscach dla prasy zasiadło około 200 dziennikarzy, w tym blisko 100 korespondentów zagranicznych, nie tylko akredytowanych w Berlinie, lecz przybyłych również z innych okolic europejskich. Kanclerz, który przybył do Reichstagu, zajął miejsce wśród powszechnej ciszy. W kilka minut potem premier Goering otworzył posiedzenie, poczym niezwłocznie oddał głos kanclerzowi Rzeszy.

Zmiany w wojsku

„Zwołanie Reichstagu na dzień dzisiejszy” — oświadczył na wstępie kanclerz — „tłumaczy się dwoma powodami:

1) Uważałem za rzecz właściwą doko-

nać SZEREGU ZMIAN PERSONALNYCH nie przed, lecz po 30 stycznia, 2) Wydawało mi się palącą koniecznością wprowadzenie koniecznych wyjaśnień w pewnej dziedzinie naszych stosunków zagranicznych. Zadaniem i treścią dzisiejszej

szej mej mowy będzie nie tylko rzut oka w przeszłość, lecz również spojrzenie w przyszłość”.

Dalsze wywody kanclerza dzielą się na dwie części, pierwszą obszerną część kanclerz poświęcił przeglądowi spraw wewnętrznych Trzeciej Rzeszy.

Wspominając okres objęcia władzy w r. 1933, kanclerz oświadczył: „Rów-

Niemcy przed rokiem 1933

Malując stan Niemiec przed rokiem 1933, kanclerz nazwał go „tragiczną epoką historii narodu”, oświadczaając, iż do tego okresu stosuje się w pełni określenie „Niemcy w najgłębszym poniżeniu”, użyte za czasów Napoleona jako tytuł do książki księgarza norymberskiego Palma.

Przez lat 15 — mówił kanclerz — ciążyło nad naszym narodem potworne brzemie skutkiem największego załamania się w naszych dziejach. Nie było to jednak tylko załamanie się naszego wojska, ani naszej gospodarki, lecz również załamanie się i naszej podstawy, naszego honoru i dumy, a przez to i naszej wolności.

W ciągu lat 15 byliśmy bezwolnym i bezradnym obiektem gwałtu (?) międzynarodowego, który, posługując się hasłem humanitarności, głoszonym w imię ideałów demokratycznych, spuścił na nasz naród karzącą różgę prawdziwie sadystycznego egoizmu. Kanclerz analizuje przyczyny ówczesnego rozkładu

niez nasi przeciwnicy z owych czasów nie zaprzeczają chyba, iż dzień, w którym jako szef największej niemieckiej partii opozycyjnej, objąłem stanowisko wódza i kanclerza Rzeszy, był dniem zwrotu w dziejach narodu wówczas, teraz i po wsze czasy. Wszyscy świadomi są tego, że dzień 30 stycznia 1933 r. zamknął jedną epokę i rozpoczął nową.

Niemcy przed rokiem 1933

Niemiec w tych słowach: Doszło wtedy do rozszczepienia umysłu. Jak zawsze, upadek polityczny pociągnął za sobą

UPADEK GOSPODARCZY. Obywatel zorientowany wyłącznie gospodarczo, w tej tylko dziedzinie widział istotę naszego nieszczęścia i oddał się coraz bardziej od tych bojowników, którzy poprzez nędzę gospodarczą odczuwali jeszcze większą nędzę polityczną i moralną. Z tych tylko szeregów przyjąć mogło zbawienie Niemiec (?).

Przeciwstawili się oni mieszczańskiemu hasłom ratowania państwa przez gospodarkę, widząc ratunek w wewnętrznym i zewnętrznym odrodzeniu narodu.

Po raz pierwszy — być może — w historii Niemiec wzrok przenikliwych Niemców padł nie na państwo lub gospodarkę, jako najistotniejsze zjawisko i funkcje bytu ludzkiego, lecz na istotę wieczystej substancji, będącej filarem państwa, a przez to rzecz oczywista, i przyczyn naszego rozkładu, jak również istotnego stanu naszej sytuacji”.

Nowe „ideały” hitlerowców

Kanclerz, kontynuując analizę powodów rozkładu Niemiec, poczym wyczerpująco omawia sytuację Niemiec przed rokiem 1931 i przeciwstawia ją zdoby-

czom narodowego socjalizmu we wszystkich dziedzinach. Miejscami kanclerz ostro polemizuje z krytykami zagranicznymi.

W dalszym ciągu swej mowy kanclerz uczynił historyczny rzut oka na rozwój i powstanie partii narodowo-socjalistycznej, podkreślając bezkrowawość rewolucji niemieckiej, którą przeciwstawił krwawemu charakterowi innych rewolucji na czele z bolszewicką. Zwracając się pod adresem tych, którzy wewnątrz kraju krytykują jego pociągnięcia, oświadczył, że każdy, kto misji jego przeszkadza, jest wrogiem narodu. Nawet wiara nie zwalnia od obowiązku pracy przy ratowaniu narodu. Jeśli Niemcy dziś są wyratowane, to zawdzięczają to wielkiemu wysiłkowi ich własnej pracy, zagranica bowiem do tego się nie przyczyniła. Reorganizacja życia gospodarczego Niemiec nie polega na zagadnieniu pieniędzy, lecz wyłącznie na zagadnieniu produkcji.

Wojsko i hitleryzm

Tu przeszedł kanclerz do obszernego sprawozdania z gospodarczego rozwoju w Niemczech w ostatnich pięciu latach, Wyczerpującemu temu sprawozdaniu poświęcił on blisko godzinę swej mowy. Temu rozwojowi gospodarczemu w Niemczech kanclerz przeciwstawił nieuzasadnioną (?) nagonkę dziennikarską ostatnich tygodni. Prasa zagraniczna, mówił kanclerz, nie rozumiała, że partia w ostatnich czasach nie potrzebowała oparowania ani urzędu przez zagranicznych, ani armii, ani życia gospodarczego, gdyż były one od chwili objęcia władzy w rękach narodowego socjalizmu, który wszak legalną drogą doszedł do władzy.

Przechodząc do historycznego roz- (Dalszy ciąg na str. 2-iej).

MOWA HITLERA W „REICHSTAGU”

(Dokończenie)

woju Niemiec, kanclerz wskazał, że nie nawiązał on wszystkiego tego, co obniżało wielkość Niemiec, a więc również istnienia małych państw Rzeszy, spowodowanych tylko lokalną ambicją. W Rzeszy niemieckiej może istnieć tylko jedna suwerenność: suwerenność narodu niemieckiego. Ten ustęp zakończył kanclerz oświadczeniem, że po pięciu latach zrealizował swój program, rzucony w roku 1933. Jeśli ma sprawić zadowolenie mędrkom zagranicą, twierdzi nie, że między armią niemiecką i narodowym socjalizmem istnieją jakieś rozdziewiki, to pozostawmy im tę wewnętrzną satysfakcję. Jeśli jednak z faktu tego chcą wyciągać wnioski, to niech usłyszą, że nie ma w Niemczech żadnego problemu narodowo-socjalistycznego państwa narodowo - socjalistycznej partii i narodowo-socjalistycznej armii. W tym państwie każdy, stojący na jakimkolwiek odpowiedzialnym stanowisku jest narodowym socjalistą. Każda instytucja w tej Rzeszy ma swoje zadanie i nie ma nikogo na odpowiedzialnym stanowisku w tym państwie, kto by wątpił w to, że prawomocnym wodzem tej Rzeszy jestem ja. Podobnie, jak armia, dumna jest z partii, tak partia i naród dumne są z armii.

Wskazując następnie, że obecnie ukończony został

PIERWSZY ETAP REORGANIZACJI ARMII

kanclerz zwrócił się z serdecznym podziękowaniem, zarówno pod adresem marszałka Blomberga, jak i generała Fritscha, zaznaczając, że nowe olbrzymie zadanie składa obecnie potrzebę nowych sił i silniejszego zespolenia armii z partią.

Zadanie kolonii

Z kolei kanclerz oświadczył, iż w równym stopniu jak zapewnić pragnie świat o swym przywiązaniu do pokoju, nie chce pozostawić żadnych wątpliwości, że to przywiązanie do pokoju nie ma nic wspólnego ani z rezygnacją, płynącą ze słabości, ani też tym bardziej z niegodnym tchórzostwem. Gdyby kiedykolwiek międzynarodowa nagonka usiłowała zakłócić pokój Rzeszy, stał i żelazo obejmą obronę narodu niemieckiego, świat z błyskawiczną szybkością ujrzałby wówczas jak bardzo Rzesza, naród, partia i armia ożywione są jednym duchem i przeniknięte jedną wolą.

Kanclerz przeszedł tu do wskazania, iż olbrzymie zadania, stojące przed Rzeszą, zmuszają do troski o przyszłość, podkreślił on przeludnienie kraju, brak surowców i brak żywej roli w Niemczech. Gdyby dziś Imperium Brytyjskie, oświadczył kanclerz, uległo rozwiązaniu, okazało się większe zrozumienie dla potrzeb Rzeszy. Kanclerz wskazał przy tym na

KONIECZNOŚĆ ODZYSKANIA PRZEZ NIEMCY KOLONII

i podkreślił, że stale będzie do tego zmie

rał. Dalej kanclerz przeciwstawił się kategorycznie w obszernych wywodach plotkom, szerzonym zagranicą, że Rzesza powróciłaby kiedykolwiek do Ligi Narodów. Po ostrej krytyce tej instytucji, kanclerz ujmuje w pięciu punktach powody, dla których w instytucji tej Niemcy współpracować nie chcą:

1) dlatego, że Liga odmawiała Niemcom równouprawnienia zbrojeniowego, 2) dlatego, że Rzesza nie da się wciągnąć przez żadne czynniki świata uchwałą, opartą na woli większości Ligi Narodów, do obrony bezprawia, 3) ponieważ uważamy, iż wyrządzamy przez to przysługę tym narodom, które nieszczęsnym zrządzeniem losów sądzą, że są zmuszone zdać się na pomoc Ligi, 4) dlatego, że nie zamierzamy bynajmniej w poważnej chwili uwikłać narodu niemieckiego w konflikty, w których on sam

Jeruzolima, 20 lutego.

(PAT). Policja, wojsko i samoloty brytyjskie przeszukują góry Samarii w pościgu za zabójcami majora Aldersona. Aresztowano kilkanaście osób, które zostały skierowane do Haify, gdzie będą skonfrontowane z wdową po majorze. Pani Alderson wykazała podczas napaści, której ofiarą padł jej mąż, niezwykłą odwagę i szczęśliwie przeżyła de Haify.

nie jest zainteresowany, 5) nie mamy zamiaru na przyszłość pozwolić dyktować sobie, jakiegokolwiek instytucji międzynarodowej.

Stosunki z Sowietami

W dalszym ciągu oświadczył kanclerz Hitler, że **NIE CHCE UTRZYMYWAĆ BLISKICH STOSUNKÓW Z ROSJĄ SOWIECKĄ**, której ustrój jest wcieleniem ludzkiego zdegenerowania. Nie występuje on przeciw narodowi rosyjskiemu, ale przeciw rządzącej mniejszości żydowskiej. Nie my, mówił kanclerz, idziemy ich przekonywać, lecz oni przychodzą do nas, sieląc swój niepokój w Europie. Jesteśmy ich nieubłaganymi wrogami.

Przechodząc do sprawy hiszpańskiej, kanclerz, zwracając się pod adresem Anglii, powiedział, że jeśli staje ona zawsze w obronie status quo, to powinna obojętnie w sprawie hiszpańskiej bronić tego samego status quo. Dla Rzeszy wszelka bolszewizacja jakiegokolwiek europejskiego kraju oznacza naruszenie status quo, gdyż zbolszewizowane tereny nie są wówczas państwami suwerennymi, lecz sekcjami moskiewskiej centrali rewolucyjnej. „Wiadomo mi — powiedział kanclerz Hitler — że p. Eden nie podziela tego stanowiska, p. Stalin podziela je. Przyznaję, że w moich oczach jest wciąż jeszcze obecnie p. Stalin osobliście bardziej wliwym zwolennikiem i interpreta-

Niemcy wobec Francji i Anglii

Tu mówca poświęcił ustęp swego przemówienia **STOSUNKOM NIEMIECKO-WŁOSKIM**, podkreślając, iż opierają się one zarówno na wspólnym światopoglądzie, jak i na wspólnej obronie przed groźnymi tym państwom niebezpieczeństwami międzynarodowymi. Również i na zatarg hiszpański Rzesza i Włochy mają te same zapatrywania. Przyjaźń niemiecko-włoska rozwinęła się powoli z pewnych określonych przyczyn, stając się czynnikiem stabilizacji pokoju europejskiego, a

Dalsze wzmocnienie armii

Dalszy ustęp swej mowy poświęcił kanclerz „nagonce prasowej” przeciw Niemcom. Kanclerz widzi w nagonce tej duże obciążenie stosunków międzynarodowych. Wobec tego, iż międzynarodowa nagonka prasowa musi uważać za groźbę dla pokoju światowego, zdecydował się przeprowadzić **WZMOCNIENIE ARMII NIEMIECKIEJ**, które Niemcom da gwarancję, iż „dzięki groźbie wojenne”, rzucane przeciw Niemcom, nie zamienią się pewnego dnia w krwawy gwałt. Zarządzenia te rozpoczęto 4 lutego br., będą one szybko i zdecydowanie przeprowadzone. Dalszym wnioskiem, który kanclerz wyciąga ze stanowiska prasy zagranicznej, jest, że nie można obecnie spodziewać się większych rezultatów z konferencji, czy też poszczególnych rozmów, wobec tego uważa on, że na razie jedyną drogą, któ-

Tu z dużym naciskiem, przeciwstawiając decyzję swą stanowisku Ligi, kanclerz oświadcza, iż z dniem dzisiejszym **NIEMCY UZNAJĄ MANDZUKUO**.

Przechodząc do konfliktu NA DALEKIM WSCHODZIE, kanclerz wyraził przypuszczenie, że klęska Japonii dałaby zwycięstwo bolszewizmowi, gdyż Chiny są za słabe, aby obronić się przed jego wpływem. Wyraził on w dalszym ciągu swe sympatie dla Chin i nadzieje, że konflikt ten niedługo wygaśnie.

Wracając do sprawy hiszpańskiej, kanclerz oświadczył raz jeszcze, że Niemcy nie posiadają tam żadnych terytorialnych interesów. Obawiają się one tylko zakłócenia równowagi europejskiej. Rząd Rzeszy widziałby w bolszewizacji Hiszpanii nie tylko element, wprowadzający zaniepokojenie w Europie, lecz również zakłócenie równowagi europejskiej. Z chwilą, kiedy kraj ten stałby się sekcją centrali moskiewskiej, istniałoby niebezpieczeństwo dalszego rozszerzenia tej burzycielskiej i niszczycielskiej zarazy. Wobec czego Niemcy nie mogłyby pozostać obojętne. Dlatego też — powiedział kanclerz — cieszymy się, że nasze antybolszewickie nastawienie podziela nie jest przez trzecie jeszcze państwo.

związek z Japonią broni Europę przed dalszym przenikaniem przemocy rosyjsko - bolszewickiej.

Dalej kanclerz przeszedł do STOSUNKÓW NIEMIEC Z FRANCJĄ I ANGLIĄ.

Podkreślił on raz jeszcze, że Niemcy nie mają żadnych roszczeń terytorialnych w stosunku do Francji. Niemcy nie mają również i z Anglią żadnych sporów, chyba byłoby nasze postulaty kolonialne.

ra pozostaje, jest wymiana not dyplomatycznych, aby uniknąć zbyt jaskrawego fałszowania faktów przez prasę międzynarodową.

W dalszym ciągu kanclerz wyraził zadowolenie, że z większością państw graniczących z Rzeszą utrzymują Niemcy normalne a czasem przyjazne stosunki. Silne dążenie do prawdziwej neutralności, które Rzesza obserwuje u szeregu państw europejskich, daje jej głębokie i szczere zadowolenie. Niemcy widzą w tym bowiem dowód wzrastającego uspokojenia, a przez to i wzrastającego bezpieczeństwa.

Mówiąc o bolesnych skutkach przekształcenia przez traktat wersalski mapy europejskiej, kanclerz wskazał, że dwa położone u granic Rzeszy państwa obejmują kompleks 10 milionów Niemców. Zaznaczył on, że były one do roku

Tajemniczy szum motoru w radio

podczas wygłaszania mowy przez Hitlera

Warszawa, 20 lutego.

Radiosłuchacze polscy, którzy ulokowali się w godzinach południowych przed głośnikami, ażeby usłyszeć przemówienia, kanclerza Hitlera byli zdumieni niezwykłymi zakłóceniami w odbiorze począwszy od godz. 2-jej popołudniu t.j. od rozpoczęcia politycznej części przemówienia kanclerza Hitlera. Około godz. 1.50, w chwili gdy kanclerz zakończył część sprawozdawczo-gospodarczą swej mowy i przeszedł do części politycznej zarówno na długich falach najsilniejszej niemieckiej stacji w Zeesen, jak i na wszystkich falach średnich a nawet krótkich wszystkich radiostacji niemieckich, transmitujących przemówienie, rozległ się bardzo głośny, szum, przypominający odgłos jaki wydaje motor samochodu w pełnym biegu.

Szum ten nie dawał się usunąć i sły-

szany był we wszystkich aparatach, tak iż po daremnym zmaganiu się z aparaturą, większość radiosłuchaczy zrezygnowała ze słuchania przemówienia.

Nawet w aparaturze Polskiego Radia, która nagrywała na płyty fragmenty przemówienia kanclerza Hitlera, celem retransmisji ich w godzinach wieczornych, tajemniczy szum motoru zakłócił odbiór.

Zdaniem rzeczoznawców radiowych zakłócenie odbioru nastąpiło przez silną radiostację pracującą na falach różnych długości dostosowanych do fal radiostacji niemieckich. Oczywiście, że miejsce działania tej tajemniczej stacji nie mogło być odkryte.

Fakt niezwykłego zakłócenia emisji radiowej przemówienia kanclerza Hitlera wywołał wiele komentarzy i dociekań na temat sprawców niezwykłego wydarzenia.

1866 złączone w jedno państwo prawnym związkiem z całokształtem narodu niemieckiego. Walczyły one do r. 1918 ramie przy ramieniu z żołnierzami Rzeszy. Wbrew własnej woli zakazały im traktaty pokojowe złączenia się z Rzeszą.

Czyniąc aluzję do Austrii w bardzo kategorycznych zwrotach, zwrócił on uwagę NA GROŹNE KONSEKWENCJE PRZECIWDZAWIENIA SIĘ ODPREŻENIU STOSUNKÓW.

a dalej oświadczył, że obowiązkiem Rzeszy jest obrona tych członków narodu niemieckiego, którzy nie są w możności zapewnić sobie wolności politycznej i światopoglądu.

Niemcy i Polska

Mówiąc o stosunkach polsko - niemieckich, kanclerz oświadczył co następuje:

„Napelnia nas szczerym zadowoleniem fakt, iż w piątym roku po pierwszym wielkim zewnętrznym politycznym układzie Rzeszy możemy stwierdzić, iż właśnie w naszym stosunku do tego państwa, z którym mieliśmy może największe sprzeczności, nastąpiło nie tylko odpreżenie, lecz w ciągu tych lat coraz przyjaźniejsze zbliżenie. Wiemy bardzo dobrze, iż zawiązywać to należało w pierwszym rzędzie okoliczności, że był wówczas w Warszawie nie parlamentaryzm typu zachodniego, lecz Polski Marszałek, który, jako wybitna ponad miarę osobistość odczuwał ważne z punktu widzenia europejskiego znaczenie tego rodzaju niemiecko - polskiego odpreżenia. To dzieło przez wielu wówczas podawane w wątpliwość wytrzymało w między czasie swą próbę i moge chyba powiedzieć, że od chwili gdy Liga Narodów zaniechała swych ciągłych usiłowań mączenia w Gdańsku i gdy w osobie nowego komisarza desygnowała człowieka o własnym ciężarze gatunkowym, ten właśnie najbardziej niebezpieczny dla pokoju europejskiego punkt wyzbył się całkowicie zagrażającego pokojowi znaczenia.

Państwo polskie respektuje narodowe stosunki w Gdańsku, a Wolne Miasto oraz Niemcy respektują prawa polskie. W ten sposób udało się wyrównać drogę ku porozumieniu, które wychodząc z Gdańska potrafiło obecnie, mimo prób pewnych mącicieli pokoju, ostatecznie pozabawić pierwiastków trujących stosunek między Niemcami a Polską i zmienić go w szczerą przyjazną współpracę”.

Problem austriacki

Dalej kanclerz przeszedł do zagadnienia stosunków Rzeszy do Austrii, wskazując na trudności wynikłe przy przeprowadzaniu układu z 11 lipca, który zmusił do uczynienia próby, celem usunięcia nieporozumień i doprowadzenia do ostatecznego pojednania. Kanclerz wskazał, że myślą przewodnią było odpreżenie stosunków w tym kierunku, aby narodowo - socjalistycznie myśląca część niemiecko - austriackiego narodu mogła podobnie jak inni obywatele państwa w ramach obowiązujących ustaw posiadać te same prawa. Wskazał on na przeprowadzenie ogólnej amnestii i na bliższe porozumienie obydwu państw, wynikające ze ściślejszych przyjaznych stosunków w różnych dziedzinach możliwie współpracy politycznej, osobowej i rzeczowo - gospodarczej.

To wszystko — oświadczył kanclerz — jest wypełnione w ramach układu z 11 lipca. Kanclerz jest przekonany, że przez układ z Austrią daje przyczynę do pokoju europejskiego. Wobec oburzenia zagranicy z tym większym uzasadnieniem uważać można, że układ ten jest dobry i słuszny.

Kończąc swe przemówienie kanclerz raz jeszcze powrócił do stosunków z Włochami i Japonią, życząc sobie, aby współpraca z tymi dwoma państwami coraz bardziej się wzmacniała we wspólnej obronie przed niebezpieczeństwem, które Niemcy widzą w bolszewizmie i w zdecydowanej woli przeciwstawienia się Kominternowi.

Masowe wycofywanie wkładów z banków w Austrii

Kupcy wstrzymują się od transakcji. — Niemcy chcą wyzyskać austriackie źródła surowcowe

Schuschnigg poda się do dymisji w bież. tygodniu. — Tajna policja niemiecka urzęduje w Wiedniu

Wiedeń, 20 lutego. Koła rządowe zaprzęgnięte wypadkami politycznymi ostatnich dni, nie miały możliwości śledzenia rozwoju stosunków gospodarczych, które, jak się okazuje, pod wpływem tych wydarzeń kształtują się niepomyślnie. Niektóre papiery, które uchodziły na giełdzie za zupełnie pewne, wykazują tendencje zniżkowe. Kupcy wstrzymują się od transakcji, wywołując zastój w ruchu handlowym. Publiczność wycofuje kapitały i wkłady z banków. Na te objawy prezydent Banku Narodowego, dr. Kienbeck, w interesie szylinga zwrócił uwagę mianowicie w wywiadzie dla prasy, ściągając tym jednak na siebie niechęć kół narodowych, z których głosem rząd obecnej konstelacji musi się liczyć.

Stąd pogłoski o rzekomym zachwianiu się stanowiska obecnego prezydenta austriackiego Banku Narodowego. Pogłoski te pochodzą z kół narodowo-socjalistycznych, które pragnęłyby wymusić ustąpienie Kienbecka, zanim rozpocznie się rokowania gospodarczo-handlowe między Austrią a Rzeszą. Zawarty w styczniu 1937 roku układ handlowy z Niemcami traci swą moc w dniu 28 lutego r. b., ze względu zaś na „zaróżnienie w Niemczech kredytów w wysokości około 60 milionów szylingów, odnośnie napotyka na wielkie trudności.

Z powołaniem się na ten stan rzeczy, wytworzony spotkaniem obu kanclerzy w Berchtesgaden, Niemcy żądają, by zmrożone kredyty austriackie były wyrownane zwiększonym wywozem NIEMIECKIEGO SPRZĘTU WOJENNEGO DO AUSTRII.

Transakcji tej sprzeciwia się jednak dr. Kienbeck, wychodząc z założenia, że

dotychczasowe dobrojenie Austrii w wysokości 60 milionów szylingów przekracza zdolność finansową Austrii i mogłoby wywrzeć ujemny wpływ na stan szylinga.

Zapowiedziany na marzec przyjazd premiera pruskiego do Austrii jest w bezsprzecznym związku z projektem

Manifestacje narodowych socjalistów w Wiedniu po zakończeniu mowy Hitlera

Wiedeń, 20 lutego. (PAT). Wkrótce po zakończeniu mowy Hitlera na ulicach Wiednia zaczęły się gromadzić tysiączne tłumy, które z okrzykami na cześć Hitlera i śpiewami hymnów niemieckich zdążyły do poselstwa niemieckiego. Podwójny gęsty kordon policji ustawił się na wszystkich ulicach, prowadzących do poselstwa, nie dopuszczając demonstrantów.

W całym szeregu okien wywieszono

Szwajcaria zagrożona naporem hitleryzmu

Zaniepokojenie rozwojem wydarzeń w Austrii

Zurych, 20 lutego. Wśród tutejszych sfer finansowych panuje przygnębienie, z powodu zajść austriackich.

Szwajcaria jest jednym z największych wierzycieli Austrii. Niebezpieczeństwo opanowania rządów przez hitlerowców grozi tutejszym kapitalistom utratą możliwości repatriowania kapitałów ulokowanych w Austrii, co równa się całkowitej ich utracie, jak to ma faktycznie miejsce w Niemczech. Po za tym tutejsze sfery finansowe obawiają

WYZYSKANIA AUSTRIACKICH ŹRÓDEŁ SUROWCOWYCH,

głównie żelaza, dla dobrojenia Niemiec, bez naruszenia niemieckich zapasów dewizowych, czyli kosztem gospodarstwa austriackiego.

Dnia 19 bm. ukazała się w pismach wiadomość o mianowaniu dr. Fischboeck

ka konsultantem dla spraw handlowo-gospodarczych, zaciebiających się szczególnie o stosunki Austrii z Niemcami. Nowy ten konsultant jest sympatykiem narodowego socjalizmu.

Ze względu na silne zainteresowanie Polski rynkiem austriackim, nominacja ta nie jest dla nas obojętna.

Londyn, 20 lutego. Poseł angielski w Wiedniu zawiadomił w sobotę min. Schmidta, że Anglia jest zainteresowana sprawą niepodległości Austrii.

W Londynie przypuszcza się, że v. Ribbentrop wyjedzie do Rzymu dla odbycia ważnej narady z Mussolinim. W Londynie akcentuje się, że mowa kanclerza Hitlera po raz pierwszy była transmitowana w Czechosłowacji.

Umocnia się tu opinia, że Berlin zwróci się do Pragi w najbliższych tygodniach z żądaniem rozpoczęcia rokowań. Jeżeli chodzi o akcję Małej Ententy wobec Austrii, to w Londynie wyklucza się możliwość tej akcji bez pomocy państw zachodnich.

W ostatniej chwili nadchodzi sensacyjne doniesienie, że **TAJNA POLICJA NIEMIECKA URZĘDUJE JUŻ W CENTRALI TELEFONICZNEJ W WIEDNIU** i kontroluje wszystkie rozmowy z zagranicą, a podobno nawet rozmowy kanclerza Schuschnigga z placówkami zagranicznymi Austrii są podsłuchiwane

Parýż, 20 lutego. Na podstawie doniesień wiedeńskich korespondentów pism paryskich rozszły się w tamtejszych sferach politycznych wiadomości, że kanclerz Schuschnigg w wielkiej mowie politycznej która zapowiedziana została na 24 bm. przedstawi motywy **SWOJEJ DECYZJI PODANIA SIĘ DO DYMISJI**.

Przyczyny ustąpienia Edena

Nie aprobował on deklaracji, którą miały ogłosić Włochy przed przystąpieniem do rokowań z Anglią

Chamberlain za natychmiastowym porozumieniem z Włochami

Londyn, 20 lutego. (Pat) — Korespondent P.A.T. jest w możliwości ujawnienia pewnych szczegółów co do przyczyn, które doprowadziły do rezygnacji brytyjskiego min. spraw zagranicznych.

Gdy w piątek włoski ambasador Grandi przybył do premiera Chamberlaina, szef sządu brytyjskiego doręczył mu w toku dyskusji szkielet deklaracji, jaką, zdaniem premiera brytyjskiego winnyby złożyć Włochy dla umożliwienia W. Brytanii rozpoczęcia formalnych rokowań angielsko-włoskich o porozumienie. W tym projekcie deklaracji Włochy miały oświadczyć swoją zasadniczą gotowość pełnego współdziałania w komitecie nieinterwencji na podstawie planu brytyjskiego w dziale wycofania obcych ochotników z Hiszpanii. Sprawa propagandy nie była w tym projekcie w ogóle wyniesiona jak również pominięta była sprawa wojsk włoskich w Libii. Poza tym deklaracja ta zawierać miała ogólnie ujętą gotowość Włoch do współdziałania z W. Brytanią na rzecz pokoju.

Min. Eden deklaracji tej nie zaakceptował. Mimo jego sprzeciwów premier Chamberlain przekazał ją jednak ambasadorowi Grandiemu z prośbą, aby rząd włoski ją rozpatrzył i ustalił czy może tego rodzaju deklarację ogłosić. W tym celu zwołane było specjalne posiedzenie rządu włoskiego w Rzymie w sobotę rano, na którym projekt przesłany z Londynu deklaracji został przedyskutowany. Jak słychać rząd włoski uważać miał za możliwe deklarację tę przyjąć. Sobotnie posiedzenie gabinetu brytyj-

skiego w Londynie miało również na celu rozpatrzenie, czy na podstawie tego rodzaju deklaracji, złożonej przez rząd włoski możliwym byłoby przystąpić do rokowań.

Min. Eden, który deklaracji nie aprobował, sprzeciwił się jej również na sobotnim posiedzeniu gabinetu i wobec zadanej rozbieżności między nim a prem. Chamberlainem, jaka się przy tej sposobności ujawniła, postanowił ustąpić. Jeżeli obecnie po ustąpieniu ministra brytyjskiego rząd brytyjski przyjmie punkt widzenia premiera Chamberlaina, a rząd włoski, który ostateczną swoją decyzję w związku z sytuacją w gabinecie brytyjskim odłożył do wtorku, proponowaną przez prem. Chamberlaina deklarację potwierdzi, to spodziewać się należy natychmiastowego

WZNOWIENIA ROKOWAŃ MIĘDZY W. BRYTANIĄ A WŁOCHAMI.

Przypuszczać należy, że dzisiejsze posiedzenie gabinetu brytyjskiego, jak również poniedziałkowa debata w Izbie Gmin definitywnie wyjaśni jakie są dalsze perspektywy stosunków włosko-brytyjskich.

Wymiana listów pomiędzy pp. Edenem a Chamberlainem

Londyn, 20 lutego.

(Pat) — Minister Eden wystosował do premiera następujące pismo uzasadniające swoje wystąpienie z rządu:

„Drogi Panie Premierze! Wydarzenia ostatnich paru dni stwierdziły, że pomiędzy nami istnieją

różnice na temat decyzji o wielkim znaczeniu i daleko idącej w swych konsekwencjach.

Nie mogę zalecać parlamentowi polityki, z którą się nie zgadzam. Poza tym coraz bardziej zdawałem sobie sprawę z tego, a wiem że również i pan zdawał sobie sprawę z różnicy zapatrywań, jaka nas dzieliła w stosunku do międzynarodowych zagadnień dnia, jak również co do metod, za pomocą których mielibyśmy je rozwiązać.

Nie może to być w interesie kraju, aby ci, którzy powołani są do kierowania jego sprawami mieli pracować w nieharmonijnym zespole, całkowicie świadomi różnic w zapatrywaniach, a mimo to mając nadzieję, że one się nie powtórzą. Dotyczy to w szczególności współpracy premiera z ministrem spraw zagranicznych. Dla tych powodów z bardzo głębokim żalem postanowiłem opuścić Pana i Pańskich kolegów, z którymi w ciągu lat wielkich trudności i naprężenia byłem złączony.

Pragnąłbym zakończyć na nutę osobistą: nigdy nie będę mógł zapomnieć pomocy i rad, których mi Pan zawsze tak chętnie udzielał, zarówno zanim Pan został premierem, jak i później.

Różnice, które nas dzieli, niezależnie od tego, jakimi są, nie mogą wymazać tych wspomnień, ani wpłynąć na naszą przyjaźń.

Pański na zawsze (—) Antoni Eden. Premier Chamberlain odpowiedział na ten list w następujący sposób:

— Drogi Antoni! Z najgłębszym żalem, podzielanym przez wszystkich kolegów przyjąłem do

wiadomości, że Pan postanowił ustąpić z tego ważnego urzędu, którym Pan tak znakomicie kierował przez cały czas kiedy go Pan piastował.

Zal ten jest tym większy, ponieważ różnice, jakie powstały pomiędzy nami pod żadnym względem nie dotyczą naszych ostatecznych celów, lub podstawowych zasad naszej polityki. Decyzja, której Pan nie może zaakceptować, dotyczyła tego czy chwila obecna stosowna jest do rozpoczęcia rozmów angielsko-włoskich.

Miałem nadzieję, iż nie będzie Pan uważał tego za tak doniosłe, by zmusiło Pana do tak bolesnego dla nas wszystkich ustąpienia.

Łączyła nas w tak znacznej mierze zgoda, nie tylko co do podstawowych spraw polityki, ale również co do wielu praktycznych możliwości zastosowania jej, iż do niedawna ufałem, iż żadne różnice poglądów, do których Pan czyni aluzje nie uniemożliwią nam dalszej współpracy. Ponieważ jednak list Pański dowodzi, że tak, niestety, nie jest, nie mam innego wyjścia jak przyjąć Pańską decyzję.

Przedłożę przeto rezygnację Pana Jego Królewskiej Mości do przyjęcia.

Pragnąłbym podziękować Panu gorąco za łaskawą lojalną i pomocną koleżeńską współpracę w ciągu całego tego czasu, gdy pracowaliśmy razem oraz zapewnić Pana, że nic, zo zaszło, nie podważyło mojego uznania dla Pańskich talentów i moich serdecznych uczuć dla Pana osobiście. Szczerze oddany

(—) Neville Chamberlain.

Artur Schopenhauer Z okazji 150-lecia urodzin

Dnia 22 lutego b. r. upływa 150 lat od dnia urodzin jednego z największych uczonych i filozofów świata, Artura Schopenhauera.

Urodził się on w roku 1788, w Gdańsku, jako syn wybitnej powieściopisarki niemieckiej Joanny Schopenhauer. Kształcił się we Francji i Anglii, przygotowując się początkowo do zawodu kupieckiego, po zgonie swego ojca jednak wstąpił na wydział filozoficzny uniwersytetu w Jenie, kończąc go z odznaczeniem. W krótkim czasie zyskuje rozgłos swą pracą p. t. „Die Welt als Wille und Vorstellung”, wyjeżdża do Italii, gdzie habituje się, poczyniwszy do Frankfurtu i tam oddaje się całkowicie pracy naukowej. Tam też powstają jego najcenniejsze utwory, które zapewniły mu nieśmiertelność w historii nauki i kultury.

Filozofia Schopenhauera nawiązuje do krytyki czystego rozumu Kanta. Ale Schopenhauer był po za tym wybitnym stylistą, napisał kilka dzieł również z zakresu filologii i w przeciwieństwie do Kanta potrafił swój system filozoficzny zobrazować w językowym tak doskonałej formie, że stał się w szybkim czasie popularny na całym świecie.

Po za stworzeniem własnego kierunku filozoficznego, położył on duże zasługi w kierunku propagandy teorii Kanta. Cechowała go głęboka nienawiść do kobiet i pod tym względem był on poprzednikiem Weiningera. Jego światopogląd był wybitnie pesymistyczny. Swym pesymizmem wywarł ogromny wpływ na kierunek filozoficzny drugiej połowy 19 wieku.

Zmarł w wieku 72 lat, 21 września 1860 roku w Frankfurcie. (x)

Hołd sercu Marszałka Piłsudskiego

złożyły organizacje społeczne w Wilnie

Wilno, 20 lutego.

(PAT) W dniu dzisiejszym w godzinach południowych społeczeństwo wileńskie zorganizowane w organizacjach społecznych: Związek Legionistów, Zw. Peowiaków, Federacja P. Z. O. O., wszystkie Związki sfederowane, Związek Strzelecki, Przystosowanie Wojskowe oraz organizacje kobiece i młodzieżowe oddały hołd Sercu Marszałka Piłsudskiego na Rossie.

Zbiórka organizacji nastąpiła na pla-

cu obok teatru na Pohulance. Po skończonych obradach Obozu Zjednoczenia Narodowego, jakie się odbywały w sali teatru, uformował się liczny pochód, który przeszedł ulicami miasta na cmentarz na Rossie.

Na Rossie, podczas kilkuminutowej ciszy, zebrani oddali hołd pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego, składając na płycie mauzoleum liczne wiązanki kwiatów.

Zuchwały napad w Łomży

Bandyta zarzucił właścicielowi sklepu pętlę na szyję i usiłował go udusić

Warszawa, 20 lutego.

Dziś nadeszła do Warszawy wiadomość o niezwykle zuchwałym napadzie, jaki miał miejsce ub. soboty w Łomży. Mianowicie w samym centrum tego miasta do żydowskiego sklepu kolonialnego Minkarewicz weszła pewien osobnik, prosząc o litr nafty.

Gdy kupiec stał obok rezerwoaru, aby napełnić butelkę, osobnik ów zarzucił mu pętlę na szyję, usiłując go udu-

sić. Minkarewicz ostatkiem sił wsadził palce pod pętlę, nie dopuszczając do jej zaciśnięcia się.

Na odgłos szamotania się i stłumionych jęków wbiegło do sklepu kilku sąsiadów. Na ich widok napastnik zbiegł.

Powiadomiona o niezwykle wypadku policja wszczęła pościg, w wyniku którego bandyta został ujęty. Nazwisko jego ze względu na dobro śledztwa trzymane jest w tajemnicy.

Grand-Kino

Począt. o g. 4-ej

Ceny miejsc niższe

DZIŚ PORAZ OSTATNI!
Robert Taylor — Barbara Stanwyck w arcydziele

Ostatnia noc skazańca

85 gr. i 1.09 na I seanse. 1.09, 1.50, 2.20 na pozostałe seanse.

TEATR MUSZYKA / SZUKA

TEATR POLSKI.

Dziś i jutro o godz. 7.30 wiecz. sztuka lejonowa Zygmunta Nowakowskiego „Gałązka rozmarynu”, Passe - partout nie ważne.

TEATR KAMERALNY

Dziś o godz. 7.30 wiecz i jutro o godz. 8.30 wiecz. komedia Caillave'a i Fiers'a „Papa” z Kazimierzem Junoszą - Stepowskim.

TEATR POPULARNY.

Dziś i jutro o godz. 8.15 wiecz. ciesząca się rekordowym powodzeniem komedia W. Lichtenberga „Mecz małżeński”

SZCZAWNICKA JÓZEFINA
usuwa chrypkę i zaflegmienie w grypie

Zebranie delegatów „Służby Młodych”

Warszawa, 20 lutego.

(PAT) W dniu dzisiejszym odbyło się plenarne zebranie delegatów organizacji, zrzeszonych w „Służbie Młodych”, poświęcone wyborowi władz oraz ukonstytuowaniu się ciał zbiorowych „Służby Młodych”.

W zebraniu wzięło udział 40 delegatów, przewodniczącym „Służby Młodych” jest mgr. Edmund Galinat, wiceprzewodniczącymi obrano Wincenta Styrylskiego, Włodzimierza Pietrzaka, Jerzego Strzałkowskiego.

AKADEMIA W FILHARMONII Z UDZIAŁEM DELEGATÓW UNIW. HEBRAJSKIEGO.

Dziś o godz. 4.38 przybywają do Łodzi delegaci Uniwersytetu Hebrajskiego w Jerozolimie prof. Harry Torczyner i dyr. Abraham Lewinson.

W związku z tym odbędzie się tegoż dnia o godz. 8.30 w sali Filharmonii Akademia, poświęcona U. H. Na program Akademii złożą się przemówienia i referaty wygłoszone przez delegatów. Prof. Torczyner jest uczonego sławy europejskiej i ma za sobą cały szereg poważnych prac filologicznych. Dyr. Lewinson (b. poseł na Sejm) jest dobrze znany w Łodzi, jako znakomity mówca i literat.

TEŻEC

Źródła choroby i jej objawy. — Zastrzyki surowicy przeciwteczkowej. — Sposoby leczenia

Teżec jest chorobą, występującą zarówno u ludzi, jak i u zwierząt. Do charakterystycznych objawów tego schorzenia należy kurczowe stężenie niektórych grup mięśniowych oraz napadowe wzmaganie się kurczy.

Teżec znany był już w starożytności, wspomina o nim bowiem Hippokrates w swych księgach, opisując dokładnie jego objawy. Przez długi czas uważano, że teżec jest chorobą nerwową albo reumatyczną. Dopiero w roku 1884 dwóch uczonych włoskich, Carle i Rattone dowiodło, że jest to choroba zaraźliwa, wywołująca u królika typowe objawy przez zaszczepienie mu ropy z rany chorego na teżec. W rok później Nicolai odkrył zarazek teżca.

Pod mikroskopem drobnoustrój teżca przedstawia się jako cienka pałeczka o zaokrąglonym jednym końcu, przypominając swym wyglądem szpilkę. Główna szpilki jest śledzibą t. zw. zarodnika, który jest bardzo odporny, wytrzymuje bowiem temperaturę do 120 stopni. Zarazek teżca jest bezitlenowcem, t. zn. zachowuje żywotność jedynie w środowisku, pozbawionym powietrza i światła.

Lasecznik teżca jest bardzo rozpowszechniony w przyrodzie. Znajdujemy go w kurzu ulicznym, mieszkaniowym, w ziemi ogrodowej na głębokości od 10—30 centymetrów, zwłaszcza w ziemi nawozonej ogródów i pól oraz na powierzchni roślin i w sianie, czym tłumaczy się jego obecność w pysku konia. Spotykamy go również w kale niektórych zwierząt trawożernych, jak koni, krów i owiec, które go rozsiewają po ziemi.

Miejschem wtargnięcia zarazka do ustroju są rany, zanieczyszczone ziemią, kurzem, nawozem etc. Szczególnie w ranach miażdżonych, tłuczonych, do których dostały się ciała obce (strzępy ubrania, odłamki pocisków) posiadających obumarłe tkanki, znajduje lasecznik teżca znakomite warunki bytowania i rozmnażania się. Niekiedy jednak występuje zakażenie bywało tylko niezliczone obrażenia skóry. Sprzyjającym wa-

runkiem dla rozwoju laseczników teżca jest przeniknięcie do ustroju innych bakterii chorobotwórczych. Teżec pozostaje bowiem niekiedy przez długi czas w stanie utajonym i dopiero wtórna infekcja innymi bakteriami przyczynia się do wybuchu choroby. Zjawisko to tłumaczy się tym, że białe ciała krwi, walczące dotychczas skutecznie z zarazkami teżca, zostają niejako zmobilizowane przez ustrój przeciw nowym intruzom, dając pierwszym dogodny warunki rozwoju. Stąd konieczność dokładnego oczyszczenia rany i usunięcia z niej wszelkich ciał obcych oraz skrupulatnej dezynfekcji.

Lasecznik teżca nie rozpowszechnia się po całym organizmie, lecz pozostaje w ranie, gdzie się rozmnaża. Wytwarza on jad (toksynę), która przedostaje się do ośrodkowego układu nerwowego drogą specjalną, a mianowicie drogą nerwów obwodowych. Ze jad teżcowy szerzy się po nerwie dowiodły klasyczne doświadczenia Mayera i Ramsona, którzy zastrzyknęszy do łapy królika jad teżcowy, przeszczepili kawałek nerwu kulszowego tej łapy myszy, która następnie ulegała teżcowi. Zaszczepienie innych tkanek nie wywoływało teżca. Badacze stwierdzili ponadto, że jad teżcowy posiada silne powinowactwo do ośrodków ruchowych rdzenia, gdzie łączy się z ich substancją, powodując w następstwie charakterystyczne kurcze mięśniowe.

Od chwili zakażenia do wybuchu choroby upływa pewien okres czasu, zwany okresem wylegania, trwający naogół od 5—10 dni, niekiedy jednak znacznie dłużej. Ma on wielkie znaczenie pod względem rokowania: im krótszy bowiem jest okres wylegania, tym groźniejszy bywa przebieg choroby.

Przed wystąpieniem znamiennych objawów osobnik, zakażony teżcem, odczuwa pewne dolegliwości: skarży się na ból w krzyżu, popada w depresję, szczególnie zaś jest wrażliwy na zimno. Rana staje się atoniczna, ropienie ustaje, w pobliżu jej pojawiają się niekiedy przelotne drgawki.

Właściwy obraz chorobowy rozpoczyna się od szczykościsku. Następuje skurcz mięśni żwaczy. Chory odczuwa trudności przy otwieraniu ust. Wkrótce żucie pokarmów staje się zupełnie niemożliwe. Wskutek napięcia mięśni twarz nabiera charakterystycznego wyrazu, zwanego „śmiechem sardonicznym”, skrzydła nosa i brwi uniesione, czoło zmarszczone, usta rozciągnięte, żeby widoczne. Kurcz obejmuje skośne mięśnie karku, głowa zostaje odrzucona w tył, następnie stężenie przechodzi na mięśnie tułowia, brzucha i kończyn. Ciało chorego wypręża się silnie ku przodowi w postaci łuku, opierając się jedynie na potylicy i piętach. Zależnie zresztą od skurczu tych lub innych grup mięśniowych, ciało może przybrać różne ustawienia, wyginając się ku przodowi lub też do boku.

Prócz kursów stałych występują w teżcu napady drgawkowe, naderwujące bolesne, które jeszcze potęgują istniejący już stan napięcia mięśni. Napady te zjawiają się bądź samostatnie, bądź też pod wpływem zewnętrznych podnieci, niekiedy bardzo słabych: hałas, światło, wstrząs łożka, dotknięcie ciała chorego, próba połknięcia pokarmu mogą je wywołać.

Gdy pojawiają się napady, szczykościsk się zwiększa, żeby są tak silnie ściągnięte, że mogą się niekiedy złamać. Wskutek skurczu mięśni krtani grozi śmierć przez uduszenie. Inteligencja i świadomość chorego są całkowicie zachowane.

Przebieg choroby może być różny. Postać ostra w większości wypadków kończy się śmiercią, czy to wskutek porażenia mięśnia sercowego, czy to z powodu zaduszenia wskutek kurczu mięśni oddechowych, głośni, przepony. W postaciach przewlekłych, których okres wylegania trwa dłużej niż siedem dni, śmiertelność jest mniejsza. Przyjmuje się, że gdy choroba trwa dłużej niż dwa tygodnie, to istnieje możliwość wyzdrowienia. Z pośród innych postaci teżca wymienimy jeszcze postać miejscową, w której kurcze ograniczają się jedynie do grup mięśniowych, sąsiadujących z zranieniem albo obejmują tylko mięśnie obrażonej kończyny. Postać tę spostrzegano bardzo często podczas wojny u osobników, którym zastrzyknięto surowicę przeciwteczkową w dawkach niedostatecznych.

W walce przeciw teżcowi medycyna posiada potężną broń w postaci surowicy przeciwteczkowej. W każdym wypadku, gdy rana jest podejrzana, zanieczyszczona ziemią, nawozem lub kurzem istnieje możliwość zakażenia teżcem, należy udać się do lekarza, który po skrupulatnym usunięciu wszelkich ciał obcych i dezynfekcji rany dokona zapobiegawczo zastrzyku surowicy przeciwteczkowej. Nabyta wskutek zastrzyku odporność bierna przeciw teżcowi trwa kilkanaście dni. To też w przypadkach ciężkiego zranienia lub też z tel racji, że niekiedy okres wylegania teżca trwa bardzo długo, powtarza się zastrzyk kilkakrotnie w ciągu miesiąca. Doświadczenia na zwierzętach oraz statystyki szpitalne z ostatniej wojny dowiodły skuteczności wstrzykiwań zapobiegawczych. W początku wojny, gdy jeszcze nie stosowano surowicy, liczba zapadnięć na teżec była bardzo duża, w końcu wojny zaś, gdy zaczęto powszechnie wstrzykiwać zapobiegawczo surowicę, przypadki teżca należały do rzadkości.

W ostatnich czasach autorzy francuscy zaczęli stosować zapobiegawczą przeciw teżcowi t. zw. anatoksynę teżcową. Jest to szczepionka z jadu teżca, zlagodzonego pod wpływem działania formaliny i ciepła. Daje ona czynne uodpornienie, trwające kilka lat, które jednak występuje dopiero po drugim zastrzyku, dokonywanym w 3—4 tygodnie po pierwszym. Szczepionka ta może mieć znaczenie praktyczne podczas wojny.

Gdy teżec wystąpił, stosuje się surowicę teżcową leczniczo w dużych dawkach celem zubożenia jadu, wwtwarzanego, jak wiadomo, przez laseczniki w ranie i wchłanianego przez nerwy. Wyniki leczenia surowicą przeciwteczkową nie zawsze jednak są pomyślne, a to z tego względu, że nie jest ona w stanie unieszkodliwić jadu, który przedostawszy się do rdzenia, utworzył trwałe wiązanie z tkanką nerwową. Można jednak zmniejszyć pobudliwość układu nerwowego i zapobiec napadom drgawkowym: w tym celu stosuje się środki usmierające i uspakajające a niekiedy, w przypadkach bardzo ciężkich, grożących zaduszeniem, ogólne uspikanie za pomocą narkozy.

Dr. L.

Luty	Dzień Maksymiana	
	Jutro Sw. Piotra	
21	Wschód słońca	6.40
	Zachód słońca	16.59
	Wschód księżyca	00.43
	Zachód księżyca	9.33
	Długość dnia	10.05
Poniedziałek	Przybyło dnia	2.25

Krótkie wiadomości

BUDOWA NOWEGO GMACHU urzędu wojewódzkiego w Łodzi rozpocznie się w nadchodzącym sezonie. Gmach urzędu stanie na ul. Matejki. Poza biurami poszczególnych wydziałów będzie on posiadał reprezentacyjne mieszkanie dla wojewody łódzkiego. W stanie surowym gmach stanie pod dachem w roku bieżącym; oddany zaś zostanie do użytku w r. przyszłym. Do tego czasu wygasa kontrakt na dzierżawę dotychczasowego gmachu przy ul. Ogrodowej.

KSIĄŻECZKI ZUS DLA PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH wydaje ubezpieczalnia społeczna w ciągu bież. miesiąca. Pracownicy umysłowi, którzy nie podlegają ubezpieczeniu na wypadek choroby również winni odebrać nowe książki, ponieważ obejmują one wszystkie działy ubezpieczeń, m. in. ubezpieczenie emerytalne i na wypadek braku pracy.

KOMISJA FINANSOWO-BUDŻETOWA tymczasowej rady miejskiej kończy swe prace nad budżetem zarządu miejskiego na rok 1938-39 na jutrzejszym posiedzeniu. W związku z tym na czwartek, 24 b. m. zostało posiedzenie plenarne tymczasowej rady miejskiej, na którym rozpocznie się debata ogólna nad budżetem.

LUSTRACJA ZAKŁADÓW FRYZJERSKICH wzniesiona zostanie w dniu dzisiejszym. Lustracja obejmie w pierwszym rzędzie zakłady fryzjerskie, znajdujące się na peryferiach i bocznych ulicach. Urzędnicy sanitarni stwierdzą, czy właściciele przestrzegają przepisów, obowiązujących dla zakładów, w pierwszym zaś rzędzie sprawę sterylizowania narzędzi fryzjerskich.

NOWE LAMPY GAZOWE wypróbowane będą na ulicach Łodzi, które żadnego oświetlenia nie posiadają. W roku bieżącym niektóre z tych ulic otrzymają oświetlenie elektryczne, zaś oświetlenie gazowe z zastosowaniem jednak nowych lamp, dających znacznie więcej światła.

DODATKOWA KOMISJA POBOROWA dla PKU Łódź-Miasto II urzędować będzie w dniu 28 bm. w biurze wydziału wojskowego zarządu miejskiego przy ul. Piotrkowskiej 165. Stawic się winni mężczyźni rocznika 1916 i starsi, zamieszkali na terenie 1 4 6 7 10 12 13 i 14 komisariatów policji, którzy nie spełnili tego obowiązku we właściwym czasie.

Zebranie socjalistów w sprawie ordynacji wyborczej do samorządu

(p) W dniu wczorajszym o godzinie 9 rano w sali Filharmonii odbyło się wielkie zgromadzenie robotnicze zwołane przez Polską Partię Socjalistyczną na temat ordynacji wyborczej do samorządu łódzkiego.

W sprawie tej głos zabrali przedstawiciele P.P.S-u pp. Potkański, Stawiański Wajetowicz' zaś z ramienia nowopowstałego Klubu Demokratycznego p. plk. dr. Więckowski. Mówcy wypowiedzieli się przeciwko nowemu projektowi ordynacji wyborczej.

Dużury opieki

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: Sadowska - Dancerowa (Zgłerska 63), W. Groszkowski (11 Listopada 17), T. Karlin (Pilsudskiego 54), R. Rembieliński (Andrzeja 28), J. Chądzyńska (Piotrkowska 165), E. Grondowski i S-ka (Piotrkowska 46), G. Antoniewicz (Pablińska 56), J. Unieszowski (Dąbrowska 24-a). (p)

Całe społeczeństwo musi się zjednoczyć w akcji pomocy zimowej

Proklamowanie strajku pończoszniczego

Uchwały delegatów robotniczych. - Strajk rozpocznie się dzisiaj

Wczoraj przed południem odbyło się w „Sali Angielskiej” przy Al. 1 Maja 3 walne zgromadzenie robotników przemysłu pończoszniczego — kotoniarzy, na którym omawiano sprawę akcji o podwyżkę płac w przemyśle kotonowym.

Delegaci robotniczy oświadczyli, że przemysł pończosznicy zajął nieprzychylnie stanowisko wobec postulatów robotniczych. Jak wiadomo robotnicy wypowiedzieli umowę zbiorową, żądając podwyżki płac o 20 proc. — przemysłowcy zaś wysunęli żądanie redukcji płac

o 12 proc.

W wyniku dyskusji postanowiono proklamować natychmiast strajk w przemyśle pończosznicy — kotonowym. Strajk rozpocznie się od dnia dzisiejszego.

Równocześnie powołano komisję strajkową, które będą miały za zadanie kontrolować, aby robotnicy we wszystkich fabrykach przerwali dziś rano pracę. Komitet strajkowy składa się z 80 osób. (i).

CASANOVA Codziennie o godz. 5.30 p. p. **150**
PODWIECZORKI TANEczne
 z pełnym programem artyst. W dni powszednie kosmetyczka zł.

Walka o tytuł inżyniera

Technicy za projektem rządowym

Wczoraj o godz. 12 w poł. w sali rady miejskiej odbyło się zebranie techników łódzkich, zwołane przez radę nacjonalną stowarzyszeń techników Rzeczypospolitej Polskiej. Było to pierwsze zebranie na terenie naszego miasta, poświęcone sprawie uzyskania tytułu inżynierskiego w szkołach technicznych, nie mających uprawnień szkół akademickich.

Jak wiadomo, rząd wniósł do sejmu projekt o nadawaniu tytułu inżyniera, przyczem pojęcie to zostało rozgraniczone w ten sposób, że szkoły akademickie miałyby prawo nadawać tytuł inżyniera dyplomowanego, zaś szkoły techniczne nieakademickie — tytuł inżyniera niedyplomowanego. Przeciwno temu pro-

jektowi zaprotestowały organizacje inżynierskie.

Referenci wskazali, że na zachodzie, sprawa ta już dawno została rozwiązana. Wszystkie szkoły techniczne w Anglii, Francji, Belgii i t.d. mają prawo nadawać swym absolwentom tytuł inżyniera. W Polsce zupełnie niespodziewanie zaoponowali przeciwko projektowi rządowemu organizacje inżynierskie.

W wyniku dyskusji powzięto uchwałę, by skierować depezę do łaski marszałkowskiej, aby sejm w całej rozciągłości poparł projekt rządowy o tytule inżynierskim, w interesie olbrzymich rzesz absolwentów szkół technicznych w Polsce. (i).

Kuratorium szkolne w Łodzi

zostanie z powrotem restytuowane

Jak się dowiadujemy, w najbliższych miesiącach zostanie restytuowane kuratorium okręgu szkolnego łódzkiego. Obecnie Łódź należała do kuratorium szkolnego warszawskiego.

W związku z tym już w najbliższych dniach utworzona będzie w Łodzi delegatura kuratorium warszawskiego, która będzie instytucją przejściową, do czasu powołania pełnego kuratorium w Łodzi.

Kuratorium rozpocznie swe urzędowanie z początkiem nowego roku szkolnego.

Dowiadujemy się, że centralne władze szkolne postanowiły zlikwidować szkoły koedukacyjne, istniejące na terenie województwa łódzkiego. W roku bieżącym szkoły te istnieją po raz ostatni. Od nowego roku szkolnego utworzone zostaną odrębne szkoły dla dziewcząt i chłopców. (i).

Opowieść syberyjska Juliusza Vernego
Michał Strogow
 (Kurier Carski)

Obsada:
 Anton Volbrook — jako Michał Strogow
 Akim Tamirów — jako zdrajca kpt. Ogarow
 Elżbieta Allan — Nadzia Fedorowa
 Margot Graham — Lora, kobieta szpie.

Premiera we wtorek 22-go lutego r. b.
W „GRAND-KINIE“

POLA NEGRI

Już JUTRO
 na ekranie kina
„PALACE“

WIELKA GRZESZNICA

Nasz reporter zanotował:

W mieszkaniu przy ul. Targowej 87 doszło do krwawej bójkki na noże. 59-letni August Ulrich, zamieszkały przy ul. Targowej 15, przyszedł w odwiedziny do swego krewnego Edmunda Lange.

Raczyli się wódką i następnie wynikła między nimi sprzeczka, w czasie której Lange schwylił noż i pchnął nim Ulricha, przebijając mu brzuch, tak że wypłynęły jelita.

Przybyły na miejsce wypadku lekarz pogotowia po opatrzeniu przewiózł rannego w stanie ciężkim do szpitala. Policja zatrzymała Lanego i zarządziła dochodzenie.

Na ul. Wierzbowej nieznani sprawcy napadli na 22-letniego Jana Rzymowskiego. Sukienicza 15, i tęym narzędziem zadali mu szereg ran twarzy i głowy, powodując pęknięcie kości ciemienia lewego. Danego w stanie nieprzytomnym pogotowie odwiezło do szpitala. Sprawca napadu nieujawniony.

Na ul. Ciesielskiej pobity został Józef Andrzejczak, zamieszkały przy ul. Rzgowskiej 1 i odniósł rany tłuczone głowy. Rannego opatrzył wezwany lekarz pogotowia.

Na ul. Szymanowskiej 18, poraniony został Franciszek Maślanka (Trebacka 36). Rannego opatrzył wezwany lekarz pogotowia.

Onejdalszej nocy dokonano tajemniczego napadu na powracającego do domu ulicą Szymanowskiego 44-letniego Franciszka Maślankę, robotnika fabrycznego, zam. przy ul. Trebackiej 6 na Chojnach.

Lekarz pogotowia miejskiego po udzieleniu pierwszej pomocy przewiózł ofiarę napadci nożowej do szpitala Okręgowego.

W mieszkaniu własnym przy ul. Wrześnieńskiej 33 w celach samobójczych poprzecinał sobie skłębem żyły u rąk 29-letni bezrobotny Leon Kordubski.

Desperata znaleziono osłabionego wskutek znacznego upływu krwi. Przybyły lekarz pogotowia po opatrzeniu przewiózł rannego do szpitala. Powodów zamachu samobójczego nie ustalono.

W mieszkaniu swym przy ul. Mianowskiego 22, w celach samobójczych zatrął się większą dozą sublimatu 34-letni Jan Nalewajczyk.

Lekarz pogotowia ratunkowego po przepłukaniu żołądka przewiózł desperata w stanie osłabionym do szpitala.

Powodem zamachu samobójczego były niesnaski rodzinne.

Pożar fabryki

(a) W fabryce Gerson i Margolis, przy ul. Sierakowskiego 25 w budynku jednopiętrowym drewnianym mieszczącym jadalnię dla robotników i magazyny wybuchł pożar.

Ogień objął poddasze gdzie nagromadzone były różne materiały. Prawdopodobnie w czasie rozpalania ognia na dółnym piętrze wskutek wadliwej konstrukcji komina ogień przedostał się na poddasze i rozszerzył obejmując zarówno poddasze jak i dach.

Na ratunek przybyły 2 plutony straży pożarnej, które zabezpieczyły sąsiednie budynki, a następnie w ciągu godzinnej akcji pożar ugasiły.

Straty spowodowane przez pożar nie zostały na razie obliczone. Spłonęło część ściow poddasze i dach.

Wyświetlanie rysunków technicznych
PLANÓW budowlanych
 na papierach świetlnoczułych pozytywnych i negatywnych wykonują zakład kłisz reklamowych
R.BORKENHAGEN 102a
 Piotrkowska
 Telefon 111-72
 ŁÓDŹ

PORAŻKA PIŁKARZY POLSKICH WE FRANCJI

Reprezentacja Francji Północnej bije Polaków 4:0 (1:0)

W dniu wczorajszym reprezentacja Polski Zachodniej rozegrała w Lille we Francji swój pierwszy mecz z reprezentacją Francji Północnej. Mecz ten zakończył się zwycięstwem Francuzów w stosunku 4:0 (1:0).

Piłkarze miejscowi grali niezwykle

ambitnie, w przeciwieństwie do Polaków, którzy grali zupełnie słabo. Grę utrudniał błotnisty teren, do którego goście nie umieli się dostosować. Najlepiej z graczy polskich spisali się Madejski w bramce. Niyż na środku pomocy i Piątek w ataku.

Pozostali wraz z Wilimowskim zamedli kompletnie. W drużynie polskiej zamiast Pieca wystąpił w pomocy Góra. Francuzi za wyjątkiem krótkiego okresu w drugiej połowie stale przeważali, zdobywając do przerwy w 18 min. prowadzenie przez Cisloux, zaś w drugiej

połowie dalsze trzy bramki przez Bi-geaux i Stanisla2. Ten ostatni gracz jest z pochodzenia Polakiem.

Mecz wywołał olbrzymie zainteresowanie.

Kanada mistrzem hokejowym świata

Pokonała ona Anglię 3:1. — Trzecie miejsce zajęła Czechosłowacja po zwycięstwie nad Niemcami 3:0

Praga, 20 lutego.

W decydującym meczu o mistrzostwo świata w hokeju,

KANADA POKONAŁA ANGLIĘ 3:1, ZDOBYWAJĄC MISTRZOSTWO ŚWIATA.

W tym meczu Kanada po raz pierwszy dopiero wykazała swą prawdziwą klasę. W pierwszej fazie meczu gra stała na najwyższym poziomie. Kanadyjczycy od pierwszej sekundy rozpoczęli gwałtowny atak na bramkę Anglików, którzy zostali zepchnięci do obrony. W pierwszych minutach padają dwie bramki ze strzałów Chipmana i Mac Reawy. Anglicy przypuszczają kontratak, uwieńczony pewnym sukcesem. Anglik Dawey przebijają się przez obronę Kanadyjczyków i strzela z kilku metrów bramkę nie do obrony. Ale to był ostatni sukces Anglików. Kanadyjczycy rewanżują się natychmiast przez Godfrey'a z solowego przeboju, trzech Anglików napróżno usiłowało zatrzymać krążek. W pierwszej tercji został już ustalony wynik meczu. Druga tercja ma już przebieg mało interesujący, gdyż Kanadyjczycy uważają zwycięstwo swoje za przesądzone i zwalniają tempo i ograniczają się do aktywnej zresztą obrony. W ostatniej tercji drużyna angielska załamała się i Kanadyjczycy mogliby uzyskać cyfrowo wyższy sukces. Przebieg tego meczu wykazał, że Kanada jest jednak lepsza zde-

cydowanie od wszystkich drużyn europejskich.

Walka o trzecie miejsce przyniosła **CZECHOSŁOWACJI ZDECYDOWANE ZWYCIĘSTWO NAD NIEMCAMI**

W niedzielę wieczorem w Wielkich Hajdukach rozegrany został mecz bokserski o drużynowe mistrzostwo Polski pomiędzy mistrzem Polski poznańską Wartą i śląskim Ruchem. Spotkanie to zakończyło się sensacyjnym zwycięstwem Ruchu w stosunku 10:6.

Mecz rozegrany został w niezwykle gorącej atmosferze.

U wadze muszej Jasłowski (R) znokautował w trzecim starciu Szarewicza (Larta).

W koguciej Krawczyk (R) zremisował z Bycernym.

W piórkowej Manecki (R) przegrał z Kozłokiem. Orzeczenie to krzywdził Maneckiego, który był lepszy. Publiczność, zgromadzona w liczbie ponad 1000 reagowała na tę decyzję bardzo ostro.

W lekkiej Bieniak (R) zremisował z Ratajczak'em.

W półśredniej Watoszek (R) w najładniejszej walce wieczoru wygrał niespodziewanie z Jarekim (W).

3:0. Niemcy grali wyjątkowo słabo, jak gdyby rezygnując ze zwycięstwa. Prowadzenie zdobył Cetkowski. Po utracie tej bramki w pierwszej tercji Niemcy załamują się zupełnie i w dalszych fazach

gry ograniczają się przeważnie do obrony. Czesi w drugiej tercji zdobywają 2 dalsze bramki przez Maleczka i Trojaka. Kontratak niemiecki w ostatnich minutach nie zmieniły już wyniku.

Sensacyjna porażka bokserów Warty

w meczu o mistrzostwo drużynowe Polski. — HCP pokonał Flotę 10:6

Katowice, 20 lutego.

W niedzielę wieczorem w Wielkich Hajdukach rozegrany został mecz bokserski o drużynowe mistrzostwo Polski pomiędzy mistrzem Polski poznańską Wartą i śląskim Ruchem. Spotkanie to zakończyło się sensacyjnym zwycięstwem Ruchu w stosunku 10:6.

Mecz rozegrany został w niezwykle gorącej atmosferze.

U wadze muszej Jasłowski (R) znokautował w trzecim starciu Szarewicza (Larta).

W koguciej Krawczyk (R) zremisował z Bycernym.

W piórkowej Manecki (R) przegrał z Kozłokiem. Orzeczenie to krzywdził Maneckiego, który był lepszy. Publiczność, zgromadzona w liczbie ponad 1000 reagowała na tę decyzję bardzo ostro.

W lekkiej Bieniak (R) zremisował z Ratajczak'em.

W półśredniej Watoszek (R) w najładniejszej walce wieczoru wygrał niespodziewanie z Jarekim (W).

W średniej Wideman (R) wypunktował Florysia.

W półciężkiej Kolonko (R) przegrał z Szymurą.

W ciężkiej Wraz'dło (R) odniósł zwycięstwo nad Białkowskim.

Poznań, 20 lutego.

W meczu o drużynowe mistrzostwo Polski w niedzielę w Poznaniu H. C. P. pokonał Flotę gdyńska w stosunku 10:6.

Wyniki walk były następujące:

W muszej po wyrównanej walce nieznaczne zwycięstwo na punkty uzyskał Iwański (F) nad Wietlawnem.

W koguciej Bonecki po chaotycznej walce pokonał Gwardzika (R) na punkty.

W piórkowej technicznie lepszy Walkowiak pokonał na punkty Pasturczaka (F).

W lekkiej Plucik (F) przegrał na punkty z Szymczakiem.

W półśredniej Wasiak (F) zwyciężył na pkt. Błaszczyka. Trzecia runda zdecydowała o

zwycięstwie.

W średniej Szulczyński wygrał na pkt. z dobrym Piechockim (F).

W półciężkiej Klimecki wygrał na punkty z Karolakiem (F).

W ciężkiej Sadowski (F) wygrał na punkty z Adamczykiem.

Walki ciekawe na dobrym poziomie. Flata, która wystąpiła bez Węgrowskiego poprawiła się.

Sędziował w ringu p. Stabiński z Warszawy, na punkty — p. Kordasz z Łodzi.

Po niedzielnych zawodach o mistrzostwo Polski w boksie pierwsze miejsce zajmują Warta i Ruch z równą ilością punktów. Warta ma jednak lepszy stosunek zwycięstw.

	Gier.	Pkt.	St. br.
1) Warta	4	6:2	42:22
2) Ruch	4	6:2	34:30
3) H. C. P.	4	4:4	31:33
4) Flota	4	0:8	21:43

Drugie zwycięstwo zapaśników niemieckich

Reprezentacja Polski pokonana w Chorzowie 20:3

CHORZÓW, 20 lutego.

W przepelnionej sali kina Apollo rozegrany został w dniu dzisiejszym, międzypaństwowy mecz zapaśniczy w stylu grecko-rzymskim Polska — Niemcy zakończony zwycięstwem drużyny niemieckiej w stosunku 20:3, a według przepisów międzynarodowych w stosunku 7:0.

Wszystkie spotkania zakończyły się zwycięstwem zawodników niemieckich. Jedyne 3 walki przegrali Polacy na punkty zresztą przed upływem normalnego czasu.

Gości powitał prezydent m. Katowic dr. Kocur, wręczając im proporzec. Odpowiedział kie-

rownik drużyny niemieckiej p. Stepulat, rewanżując się proporczykiem oraz złotą odznaką niemieckiego związku dla prezidenta Kocura. Wyniki od koguciej do ciężkiej przedstawiają się następująco:

Miller (N) pokonał w 15-ej min. Rokite. Wen del miał ciężką przeprawę ze Świątosławskim, kładąc go na łopatki na 30 sek. przed zakończeniem walki. Erl pokonał na punkty Słazaka. Szeffer kładzie w ósmej minucie na łopatki Szajewskiego, Schreder zwycięża na punkty Krichmalskiego. Schweikert położył na łopatki w 4-ej min. Jakubowskiego, a wreszcie Eret wy-

grał na punkty z Gwoździem.

Zabawy incydent wydarzył się w czasie walki Erla ze Słazakiem. Polak w pewnej chwili krzyknął, że się dusi. Walkę przerwano i docucono go.

Zauważyć należy, że Słazak walczył tchórzliwie. Sędziował b. dobrze Czech Menel z Prag. Punktowali pp. Stepulat ze strony niemieckiej i Helm ze strony polskiej.

Polak wywiązał się ze swego zadania najsłabiej, faworyzując Niemców.

Zjednoczone—Makkabi 8:2

Mecz hokejowy o mistrzostwo

Zespół fabryczny początkowo zlekceważył przeciwnika, pozwalając mu zdobyć prowadzenie w pierwszej tercji. W drugiej gra była wyrównana. Dopiero w ostatniej tercji zwycięzca uzyskał przewagę.

Bramki dla zwycięzcy uzyskali: Urbański (3), Laczynski (3) i Kamiński (1).

Dla Makkabi strzelcami okazali się: Feldon i Rozenwajg (po 1).

Sędziował zamiast wyznaczonego arbitra, na prośbę obu drużyn p. Frencl z LKS-u.

UT — ŁKS 5:0

Porażka rezerwy mistrza Łodzi

Towarzyski mecz hokejowy czołowych drużyn naszego miasta tym razem zakończył się zdecydowanym zwycięstwem Union-Touringu.

ŁKS. wystąpił z czterema rezerwowymi bez Rusinkiewicza, Króla, Załęskiego i Koczewskiego, prezentując się naogół słabo.

Gra stała na niskim poziomie i nie należała do ciekawych.

Lupem bramkowym podzieliłi się: Neuman (3), Jacobi I (1), Jacobi II (1).

Meczem kierował p. Dreger.

Zwycięstwo Rotholca

W meczu bokserskim w Warszawie między miejscowymi drużynami Gwiazda i Fortem Bema, który zakończył się zwycięstwem Gwiazdy 10:6, walczył również Rotholc, odnosząc zwycięstwo punktowe nad Patora.

W meczu bokserskim w Krakowie miejscowa Makkabi pokonała niespodziewanie PKS. (Katowice) 9:5.

W meczu piłkarskim w Krakowie Cracovia pokonała Chelmek 4:3 (2:2).

Pożegnalny start Chmielewskiego

Mistrz Europy w ostatniej walce znokautował Wielgosza

Łódź, 20 lutego.

Występ mało atrakcyjnego zespołu bokserskiego KKS-u z Kalisza wypełnił po brzegi widownie Teatru Kameralnego głównie z uwagi na zapowiedziany ostatni start jako amatora Henryka Chmielewskiego.

Chmielewski był też owacyjnie witany i żegnany przez publiczność, która nie samodziła braw swemu pupilkowi.

Sam mecz, mimo wysoku piórkowego zwycięstwa drużyny IKP. 12:4 był b. interesujący, a kaliszanie pozostawili jaknajlepsze wrażenie. Posiadają oni w swych szeregach zwłaszcza w kategoriach lekkich b. utalentowanych zawodników, stanowiących doskonały materiał pięściarski. Szczególnie zadawalniająco wypadli Kilian, Szreiter i Fallender.

Mecz obfitował w dużą ilość zwy-

cięstwo przez k. o., których serię zapoczątkował dla zespołu IKP. Kowalewski.

Przebieg spotkania był następujący:

W wadze muszej Szwed natrafił nieoczekiwanie na silnego i niezłe zaawansowanego technicznie Kiliana. Od drugiej rundy górował nieznacznie Szwed, lecz sędzia walkę przerwał na skutek rozcięcia brwi zawodnikowi IKP.

W wadze koguciej walka Popielatego ze Szreiterem upłynęła na obustronnej wymianie ciosów. Zwyciężył silniejszy fizycznie kaliszanie.

W piórkowej Czesławski zwyciężył na punkty surowego Kempkiego. W drugiej walce wagi piórkowej Bartniak po efektownej walce pokonał na punkty Fallendera.

W lekkiej Kowalewski znokautował

w drugiej rundzie Zimniaka. W półśredniej debiutujący ponownie w barwach IKP. Taborek znokautował w drugiej rundzie Kłapę. W średniej Chmielewski znokautował w drugiej rundzie stawiającego słaby opór Wielgosza, wreszcie Pietrzak wygrał przez techniczne k. o. w trzeciej rundzie z Dehowskim. Sędzia walkę przerwał na skutek rażacej przewagi Pietrzaka.

W ringu sędziował p. Twardowski.

Reprezentacja Łotwy

gra dziś z Debem

W poniedziałek na sztucznym torze rozegrany zostanie mecz hokejowy między reprezentacją Łotwy a drużyną Debu.

Spotkanie to wywołało znaczne zainteresowanie, nie ze względu na dobrą formę Łotyszów na mistrzostwach świata.

Armie powietrzne w Europie

W. Brytania przeznaczyła na lotnictwo 89 milionów funtów

Obrzynie zbrojenia w ogóle i wzrost sił lotniczych wojskowych zmusił wielkie mocarstwa do wydzielenia lotnictwa i stworzenia autonomicznych organizacji w tej dziedzinie.

Pierwszy krok w tym kierunku zrobiła Wielka Brytania, która uniezależniła lotnictwo wojskowe od ministerstw wojny i marynarki. Ministerstwo lotnictwa w Anglii zostało utworzone już w 1919 roku. W związku z dobrojeniem posiada obecnie Anglia czynnych 124 eskadry lotnicze dla obrony tak Metropoli jak i kolonii.

W Niemczech ministerstwo lotnictwa powstało w 1923 roku, w 1935 r. wydzielono lotnictwo wojskowe, które zostało poddane ministerstwu wojny.

W Italii utworzył się już w 1923 r. komisariat lotnictwa, którym kierował Mussolini. W 1935 r. powstało ministerstwo lotnictwa. Siły lotnicze Italii dzieli się na cztery grupy w kraju, trzy grupy na wyspach (Sycylia, Sardynia, Dekanez) oraz dwie grupy kolonialne (Libia, Afryka Wschodnia).

W Z. S. S. R. sprawami lotnictwa wojskowego zarządza komisariat obrony kraju, zaś przemysł lotniczy podlega komisariatowi przemysłu zbrojeniowego.

We Francji istnieje autonomiczna armia lotnicza, która obecnie podlega najwyższej komendzie w sprawach obrony kraju ześrodkowanej w ręku gen. Gamelina. Budżet lotnictwa Francji w 1938

roku przewiduje sumę zgorą 3 i pół miliarda franków, czyli 1/3 budżetu wojennego; Italia wydaje na lotnictwo 1 1/4 miliarda lirów, co stanowi 1/4 ogólnej sumy wydatków na cele wojskowe. W. Brytania przeznacza na ten sam cel 89 milionów funtów, czyli 1/3 budżetu zbrojeniowego.

Doświadczenia wojny europejskiej i wojny hiszpańskiej wykazały, że materiał lotniczy ulega dość szybko zniszczeniu; każdy motor lotniczy musi być wymieniony po miesiącu użycia w służbie samolot zaś po dwóch miesiącach służby w polu. Personel lotniczy ponosi ciężkie straty w akcji, fachowcy obliczają je na 50 proc. miesięcznie dla pilotów, 30 — 40 proc. dla bombardowców. W czasie wojny zużycie materiału i personelu będzie postępować szybko, tak, iż po pewnym czasie siły przeciwników wyrównają się.

Poziom techniczny flot powietrznych w różnych państwach wyrównywa się na ogół w miarę postępów, tak, iż różnice są niewielkie.

Rzym, 20 lutego.

(PAT). Dzienniki włoskie podają wiadomość o przybyciu do Meranu królowej Marii rumuńskiej, której towarzyszy księżniczka Elżbieta.

Radioprogram

PONIEDZIAŁEK, 21 lutego 1938 r.

6.15—6.20: Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”
6.20—6.40: Gimnastyka. 6.40—7.00: Muzyka (pl.)
7.00—7.15: Dziennik poranny. 7.15—8.00: Muzyka (płyty). 8.00—8.10: Audycja dla szkół. 8.10—11.15: Przerwa. 11.15—11.40: Audycja dla szkół: „Wieś chińska” — pogadanka prof. Jana Jaworskiego z oryginalną ilustracją muzyczną. 11.40—11.57: Od warsztatu do warsztatu — Reportaż z pracowni bielizniarskiej (z Poznania). 11.57—12.03: Sygnał czasu z Warszawy. Hejnał z Krakowa. 12.03—13.00: Audycja południowa. 13.00—14.00: Przerwa. 14.00—15.00: Muzyka — salonowa (płyty). 15.00—15.10: Literatura przez mikrofon dla wszystkich — Fragment z „Lalki” Bolesława Prusa. 15.10—15.27: Śpiewa Józef Schmidt (płyty). 15.27—15.30: Łódzkie wiadomości giełdowe. 15.30—15.45: Wiadomości gospodarcze. 15.45—16.15: Z pieśnią po kraju — audycje prowadzi prof. Bronisław Rutkowski. 16.15—16.50: Miniatury kwartetowe w wykonaniu Kwartetu Smyczkowego Rozgłośni Krakowskiej. 16.50—17.00: Pogadanka aktualna.
17.00—17.15: „Dzieje pieniądza” — odczyt wygłosi prof. Adam Krzyżanowski (z Krakowa).
17.15—17.50: Koncert solistów. Wykonawcy: Irena Cywińska — śpiew, Maria Mirska — fortepian.
17.50—18.10: Pogadanka sportowa i Wiadomości sportowe.
18.10—18.15: Wiadomości sportowe lokalne.
18.15—18.40: Audycja wymienna z Katowic. Pieśni francuskie odsłania Stanisława Korwin-Szymanowska, przy fortepianie Karol Szafrank.
18.40—18.55: Wiersze Marii Pawlikowskiej — recytuje Celina Niedźwiecka — Audycja poetycka.
18.55—19.00: Odczytanie programu.
19.00—19.30: Audycja żołnierska.
19.30—19.50: Dyskujemy — „Słowo o opinii publicznej” — dialog w oprac. Tadeusza Ukiewicza.
19.50—20.00: Pogadanka aktualna.
20.00—20.45: „Kaleidoskop” — lekka audycja mu-

zyczna (z Poznania). Wykonawcy: Feliks Szczepański — tenor. Zeński Kwartet Wokalny, Marian Sauer i Stanisław Dziegielewski — 2 fortepiany oraz kwintet jazzowy.
20.45—20.55: Dziennik wieczorny.
20.55—21.00: Pogadanka aktualna.
21.00—21.40: Polska Kapela Ludowa Feliksa Dzierżanowskiego z przyśpiewkami Jerzego Klimaszewskiego.
21.40—22.00: Nowości literackie omówi Wacław Rogowicz.
22.00—22.50: Koncert symfoniczny w wykonaniu orkiestry P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga i Colette Frantz — skrz.
22.50—23.00: Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, przegląd prasy, komunikat meteorologiczny.
23.00—23.30: Muzyka taneczna (płyty).
AUDYCJE ZAGRANICZNE.
18.55 WIEDEN. „Moc przeznaczenia” — opera Verdiego (tr. z Opery).
21.30 LILLE. „Legenda o Kitej” — opera Rimski-Korsakow (tr. z Teatru).
21.45 LYON. Festival Ravela.
22.25 BUDAPESZT. Recital fort. Bell Bartóka.

Saragossa, 20 lutego.

(Pat) — Wczoraj o zachodzie słońca wojska gen. Varela zajęły Valdecebro i Mansueto. Są to kluczowe pozycje na wschód od Teruel. Wojska gen. Franco przystąpiły do ataku na górę Santa Barbara, stanowiącą ostatni szaniec obrony wojsk rządowych na wschód od Teruel. Musiano jednakże przerwać atak z powodu zapadłych ciemności.

Salamanka, 20 lutego.

(Pat) — Wojska gen. Franco według otrzymanych tu wiadomości wkroczyły na przedmieścia Teruelu. Silne kolumny wojsk gen. Franco posuwają się w kierunku drogi do Sajuntu.

KINO EUROPA

Pocz. 4, 6, 8, 10

Najpotężniejszy film egzotyczno-sensacyjny ostatnich 10 lat, przewyższający niezapomniane arcydzieła „POGANIN” i BIAŁE CIENIE”

HURAGAN

UNITED BRITISH

Gigantyczna realizacja JOHNA FORDA
W r. gł.

DOROTHY LAMOUR

nowoczesna Venus, pamiętna „Królowa dzungli”

JON HALL

nowe odkrycie Hollywood'u
BUNT ROZPĘTANYCH ŻYWIOLI!

Sceny huraganu, jakich dotąd oko ludzkie nie oglądało!

DZIS
REWELACYJNA
PREMIERA!

DR. MPD.
AL. KOPCIOWSKI
Piotrkowska 8
przyjmuje od godz. 1.30—2.30 i od godz. 7—8
Telefon 232-55.

Dr. MED.
WOŁKOWSKI
Specjalista chorób wenerycznych, seksualnych i skórnych.
CEGIELNIANA 11
Telefon 238-02
Przyjmuje od 8—12 i od 4—9 w niedzielę i święta od 9—11

Dr. Różaner
Specjalista chor. wenerycznych, skórnych i seksualnych
Narutowicza 9, tel. 128-98.
Przyjmuje od 9—11 i od 5—9 w.

DOKTOR
HENRYKOWSKI
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i seksualnych.
TRAUĞITTA 9, Telefon 262-98
od 8—11-ej i od 6—9-ej wieczór w niedzielę i święta od 9—12.30.

LEKARZ-DENTYSTA
F. KOPCIOWSKA
Piotrkowska 8
Telefon 232-55.
Przyjmuje od 10—11 i od 3—7-ej.

LEKARZ - DENTYSTA
B. Nusbaumowa
Przyjmuje od 5 do 8 po poł.
Piotrkowska 51
TELEF. 121-23.

DR. MED
JAN PULAK
CHOROBY WEWNĘTRZNE
i ALERGICZNE
ul. Nawrot 7
TEL. 154 21
godz. przyjęć 5—7.

„Czystość”
przyjmuje cyklinowanie, drutowanie, froterowanie oraz sprzątanie biur, pokoi. Czyszczenie szyb.
PIOTRKOWSKA 44, telefon 167-45.
Ceny konkurencyjne.

KAPELUSZE DAMSKIE
poleca Salon Mód
„HELENA”
Zawadzka 9
Wejście p. bramę 9
PRZYBLAKAŁ się ratlerek jasno-brązowy, uszy obcięte, Piotrkowska 66, u fryzjera.

ŻYJE WYKWINTNIE BIELIZNĘ MĘSKĄ
po cenach bardzo niskich.
Przyjmuję również wszelkie reperacje
ul. 6-go Sierpnia 76
m. 16, III p.

JEZYKÓW ANGIELSKIEGO, FRANCUSKIEGO — gruntownie udzielam Gramatyka, literatura, konwersacja, handlowa korespondencja. Tel. 262-71 w godzinach 2—3.

75 GR. LEKCJA francuskiego. Dyplomowana paryżanka udziela lekcji francuskiego. Lektura. Konwersacja. Gramatyka. Tłumaczenie. Korespondencja. Pomoc szkolna. Południowa 20, m. 20 I-sza lewa of. parter

POKÓJ umeblowany z wszelkimi wyzodami (centralne ogrzewanie) w eleganckim domu przy inteligentnej rodzinie dla jednej osoby do wynajęcia. Oglądać można do godz. 4 po południu. Al. Kościuszki 57, m. 18.

ANGIELSKIEGO udziela rutynowany nauczyciel Zawadzka 21 m. 8a. front zastawc od 4—8 po poł.

DROBNE ogłoszenia w „Republice” są najlepszym i najtańszym środkiem zetknięcia zainteresowanych stron. Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub sublokatora. 2) znaleźć mieszkanie lub pojedynczy pokój. 3) sprzedać nieruchomości lub rzecz. 4) kupić cośkolwiek okazjnie. 5) dostać posadę. 6) wyszukać pracownika — niechaj poda drobne ogłoszenie do „Republici”. **POKÓJ** frontowy, słoneczny, ładnie umeblowany z niekrepującym wejściem, z używalnością telefonu — do wynajęcia od zaraz — dla pana. Wiadomość: tel. 106-69 ul. Główna N. 29

Tow. Przyjaciół Uniw. Hebr. w Jerozolimie
Oddział w Łodzi

DZIS, w poniedziałek, dnia 21 lutego o godz. 8.30 wiecz. punkt odbędzie się poświęcona Uniwersytetowi Hebrajskiemu w Jerozolimie.

Program: 1) Dyr. Brandstätter — zagajenie
2) Harry Torczyner prof. Uniw. Hebr. wygłosi w języku hebr. i niem. referat n. t. „Kraj i jego język”, 3) Dyr. Abram LEWINSON (b. poseł na Sejm R. P.) wygłosi (w jęz. żyd.) referat n. t. „Palestyna i Uniwersytet Hebr. w chwili obecnej”.

Bilety od godz. 5-ej przy kasie Filharmonii.

SALA FILHARMONII
Narutowicza 20

AKADEMIA

Matki!
Zabijacie swą niemowlęta do

„Kropki Mleka”

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretariat Redakcji 127-24 dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-44; sekretariat nocny 136-43. Tłocznia — 190-90. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika”: 68-148 i 60-620.

PRENUMERATA „REPUBLIKI”

w Łodzi zł. 4.— za odosłanie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.— „Republika”; „Express” w Łodzi; z odosłaniem do domu zł. 7.— miesięcznie.
Konto rozrachunkowe Łódź I, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia strony 420 mm. X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie I — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zareczynowe i zaślubnowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabularyczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najsobniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.